

RAPORT ANUAL
privind Activitatea Comisiei Naționale de Prognoză
în anul 2011¹

Cuprins

¹ Raportul anual este realizat în temeiul art. 5 din Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

1. Cadrul instituțional, obiectivele și atribuțiile Comisiei Naționale de Prognoză
 - 1.1 Cadrul instituțional
 - 1.2 Obiectivele și atribuțiile Comisiei Naționale de Prognoză
 - 1.3 Prioritățile anului 2011
 - 1.4 Resurse umane
2. Activități și rezultate ale Comisiei Naționale de Prognoză.
 - 2.1 Elaborarea de scenarii pe termen scurt, mediu și lung
 - 2.2 Elaborarea documentelor programatice
 - 2.3 Perfecționarea metodelor și tehnicilor de previziune; extinderea modelării ca metodă de previziune
 - 2.4 Studiile de analiză și impact
 - 2.5 Buletinul „*Realizări și perspective*”
 - 2.6 Colaborare inter-instituțională
3. Activitatea de audit intern
4. Prioritățile anului 2012
5. Anexă

1. Cadrul instituțional, obiectivele și atribuțiile Comisiei Naționale de Prognoză

1.1 Cadrul instituțional

Comisia Națională de Prognoză (CNP) se organizează și funcționează în baza Ordonanței nr. 22 / 2007, modificată prin Ordonanța de Urgență nr. 119 / 2008, aprobată prin Legea nr. 139 / 2009. Comisia are statutul de organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Finanțelor Publice, având rolul de a elabora studii și prognoze pe termen scurt, mediu și lung privind evoluția economiei românești în ansamblu, pe sectoare și în profil teritorial, sinteze macroeconomice, precum și de a fundamenta principalele măsuri de politică economică proiectate de Guvern, în concordanță cu Programul de guvernare.

Activitatea Comisiei Naționale de Prognoză este finanțată de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Finanțelor Publice.

Comisia Națională de Prognoză este condusă de un președinte – funcție asimilată din punctul de vedere al salarizării cu funcția de secretar de stat, având, conform legii, funcția de ordonator de credite. În exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege, președintele este ajutat de Consiliul de Coordonare a Activității de Previziune, organism cu caracter consultativ, fără personalitate juridică.

Structura organizatorică a Comisiei Naționale de Prognoză este relevată în Anexa la actul normativ de organizare și funcționare și presupune:

- Direcția Generală de Analize și Prognoze Globale, cu două direcții: Direcția Conturi Naționale și Forța de Muncă; Direcția de Modelare și Sinteză;
- Direcția Generală de Analize și Prognoze Financiare, Sectoriale și Regionale, cu trei direcții: Direcția Analize și Prognoze Financiare; Direcția Analize de Impact și Prognoze Sectoriale; Direcția Analize și Prognoze Regionale;
- Direcția Economică, Administrativă, Juridică și Resurse Umane.

Secretarul general al Comisiei Naționale de Prognoză este înalt funcționar public și coordonează activitățile potrivit structurii organizatorice stabilite prin actele normative evidențiate supra.

1.2 Obiectivele și atribuțiile Comisiei Naționale de Prognoză

Obiectivele și atribuțiile Comisiei Naționale de Prognoză sunt circumscrise sferei sale legale de competență și se materializează în funcțiile exercitate în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale.

Astfel, potrivit actului normativ prin care se organizează și funcționează, Comisia Națională de Prognoză îndeplinește următoarele funcții:

- **funcția de strategie** - realizată prin elaborarea programelor de dezvoltare economică și socială pe termen scurt, mediu și lung, a programelor și studiilor privind echilibrul macroeconomic, sectorial și regional;
- **funcția de armonizare** a metodelor și tehnicilor de previziune, precum și a cadrului legislativ din domeniul de activitate, cu reglementările și recomandările Uniunii Europene;
- **funcția de reprezentare** prin care se asigură, în numele statului sau al Guvernului, reprezentarea pe plan intern și extern în domeniul său de activitate;
- **funcția de autoritate de stat**, prin care se asigură urmărirea și controlul aplicării reglementărilor din domeniul de activitate;
- **funcția de administrare**, prin care se asigură administrarea și gestionarea eficientă a bunurilor din patrimoniul său, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

În acest sens Comisia Națională de Prognoză are următoarele atribuții:

- Elaborează prognoze privind dezvoltarea economico-socială a României pe termen scurt, mediu și lung, în corelare cu prevederile Programului de guvernare, a strategiilor naționale, sectoriale și regionale, precum și pe baza tendințelor din economia națională și cea mondială;
- Participă la monitorizarea modului de realizare a Programului de guvernare, efectuează analize cu privire la stadiul îndeplinirii prevederilor acestuia și propune măsuri pentru atingerea obiectivelor asumate prin Programul de guvernare;
- Realizează analize și previziuni pentru fundamentarea proiectelor de buget, în concordanță cu cerințele Ministerului Finanțelor Publice;
- Coordonează sau participă la elaborarea de strategii și programe de dezvoltare naționale, sectoriale și/sau regionale;

- Participă la elaborarea și actualizarea anuală a documentelor programatice pe care România trebuie să le pregătească în calitate de țară membră, precum Programul de Convergență, Programul Național de Reforme;
- Participă la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei Europene, constituite pe problematici specifice;
- Evaluează efectele principalelor măsuri de politică economică asupra creșterii economice prin prisma obiectivelor prevăzute în programele naționale și regionale de dezvoltare;
- Participă la evaluările ex-ante și ex-post ale impactului politicilor publice asupra proceselor economice și sociale la nivel macroeconomic și sectorial;
- Gestionează și implementează proiecte de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene destinate dezvoltării capacității de formulare a politicilor economice, precum și în vederea perfecționării activității de previziune;
- Elaborează și utilizează modele macroeconomice pentru fundamentarea și asigurarea coerenței prognozelor și scenariilor de dezvoltare;
- Analizează impactul politicilor financiare, monetare, valutare și bugetare asupra economiei reale;
- Efectuează studii și analize privind perspectivele economiei mondiale, evidențiind principalele tendințe și posibilele lor efecte asupra economiei românești;
- Analizează periodic situația economică internă, inclusiv pe bază de anchete proprii de conjunctură, în scopul evidențierii unor riscuri sau disfuncții în evoluția unor sectoare ori activități economice;
- Realizează estimări asupra evoluției economice pe termen scurt și avansează propuneri pentru încadrarea în prognozele anuale;
- Elaborează prognoze referitoare la echilibrul forței de muncă; întocmește studii și analize privind unele activități cu profil social și de protecție socială;
- Efectuează previziuni pe termen scurt, mediu și lung privind activitatea de comerț exterior și balanța de plăți externe; evaluează impactului fondurilor structurale și al altor surse financiare externe atrase asupra indicatorilor macroeconomici;
- Analizează și prognozează evoluția și efectele procesului inflaționist asupra echilibrelor la nivel macroeconomic;

- Efectuează analize și proiecții privind evoluția principalelor sectoare de activitate: industrie, agricultură, transport, comerț, comunicații;
- Elaborează analize și prognoze economice privind evoluția în profil teritorial a principalilor indicatori economico-sociali.

1.3 Prioritățile anului 2011

Activitatea de analiză și previziune din anul 2011 s-a desfășurat în condițiile în care Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 431/2010 a introdus noi cerințe de calitate și transparență referitoare la cadrul macroeconomic proiectat pentru procesul bugetar. De asemenea, prin legea responsabilității fiscal-bugetare s-a înființat Consiliul fiscal, autoritate independentă care sprijină activitatea Guvernului în cadrul procesului de elaborare și derulare a politicilor fiscal-bugetare, pentru a asigura calitatea prognozelor macroeconomice care stau la baza proiecțiilor bugetare și a politicilor fiscal-bugetare pe termen mediu și lung.

Conform art. 19 din Legea responsabilității fiscal-bugetare, cadrul macroeconomic va trebui să conțină informații privind situația macroeconomică și prognozele:

1. pentru anul bugetar curent și 3 ani ulteriori, rezultatele efective ale ultimilor 2 ani bugetari, referitoare la:
 - a) produsul intern brut și componentele sale;
 - b) indicele prețurilor de consum și deflatorul produsului intern brut;
 - c) șomajul și ocuparea forței de muncă;
 - d) poziția de cont curent a balanței de plăți;
 - e) premisele ce stau la baza prognozelor;
 - f) o declarație privind concordanța sau diferențele față de prognozele Comisiei Europene;
2. prognozele macroeconomice pe termen mediu ce afectează politica fiscală.

În acest nou context legislativ și instituțional, Comisia Națională de Prognoză și-a stabilit ca priorități:

- Realizarea de prognoze bine fundamentate, corespunzător programării bianuale.
- Perfecționarea metodelor și tehnicilor de previziune între care extinderea modelării.
- Evaluarea periodică a corectitudinii prognozelor prin compararea acestora cu realizările.

- Participarea la elaborarea și actualizarea anuală a documentelor programatice pe care România trebuie să le pregătească în calitate de țară membră, precum și la elaborarea strategiilor naționale.
- Atragerea de fonduri externe nerambursabile. În data de 20 septembrie 2011, a avut loc Conferința de lansare a proiectului „Îmbunătățirea capacității instituționale, de evaluare și formulare de politici macroeconomice în domeniul convergenței economice cu UE a Comisiei Naționale de Prognoză” cod SMIS 27153, al cărui beneficiar este Comisia Națională de Prognoză. Valoarea totală eligibilă a Proiectului (fără TVA) este de 5.182.946,52 lei. Proiectul este cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative 2007-2013, Axa prioritară 1, Domeniul major de intervenție 1.1: „Îmbunătățirea procesului de luare a deciziilor la nivel politico-administrativ”. **Obiectivul general** al acestui proiect îl constituie întărirea capacității instituționale a Comisiei Naționale de Prognoză de a evalua și previziona cu acuratețe cele mai potrivite politici care să fie promovate pentru atingerea convergenței cu Uniunea Europeană, prin perfecționarea instrumentelor de prognoză macroeconomică, elaborarea de studii și instruirea personalului. Proiectul este prevăzut să se finalizeze în 2013.

Scopul proiectului îl reprezintă perfecționarea instrumentelor de analiză și prognoză macroeconomică existente în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză, prin actualizarea celor două modele macroeconomice, realizarea de studii de impact ex-ante și ex-post pentru evaluarea efectelor măsurilor promovate prin politicile macroeconomice adoptate prin documentele de strategie (de ex. Programul Național de Reforme – PNR și Programul de Convergență) sau prin decizii guvernamentale, respectiv instruirea personalului de specialitate din cadrul Comisiei Naționale de Prognoză. Studiile elaborate, prin tematica acestora, vor constitui un suport pe de o parte pentru elaborarea scenariilor de prognoză pe termen mediu și lung, iar pe de altă parte pentru elaborarea scenariilor aferente măsurilor/politicilor economice crescând astfel capacitatea CNP de a contribui la procesul de formulare de politici în administrația publică din România.

De asemenea, activitatea de analiză și prognoză din anul 2011 s-a desfășurat în condițiile în care incertitudinile privind economia zonei euro s-au menținut.

Riscurile potențiale privind evoluția economiei românești evidențiate și în Programul de Convergență se refereau, îndeosebi, la contextul extern și absorbția fondurilor europene.

In ediția 2011 a Programului de Convergență se preciza:

„Riscuri cu efecte negative rămân, în continuare, tensiunile acumulate determinând fragilitatea piețele financiare. Dificultățile legate de datoriile publice externe ale unor state membre ale zonei euro pot transfera probleme în alte state din UE. Consolidarea fiscală din țările cu deficite bugetare mari poate induce reducerea cererii interne. De asemenea, există îngrijorări cu privire la creșterea prețurilor pe piața internațională la petrol, în condițiile escaladării tensiunilor geo-politice actuale din zona Orientului Mijlociu și Nordului Africii, precum și la alimente, pe fondul unor condiții climatice nefavorabile la nivel mondial. Acestea pot avea efecte negative asupra puterii de cumpărare și, în consecință, asupra consumului privat.

De asemenea, absorbția scăzută a fondurilor europene, care ar implica un nivel redus al investițiilor, precum și menținerea unei creditări limitate cu efect asupra consumului, reprezintă riscuri suplimentare de reducere a cererii interne”.

1.4 Resurse umane

Asigurarea unor prognoze macroeconomice predictibile presupune existența resurselor umane adecvate, atât din punct de vedere numeric, cât mai ales din punct de vedere calitativ.

❖ Structura personalului Comisiei Naționale de Prognoză

Conform HG nr. 1375/2009 privind reorganizarea Comisiei Naționale de Prognoză, structura organizatorică a acesteia prevede un număr maxim de posturi pentru aparatul propriu de 111 de persoane, exclusiv demnitarul. Această hotărâre a fost dată conform art. 3 lit e, art. 5 alin1 și al pct. 12 din anexa nr.1 la Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor – cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar internațional.

Din totalul de posturi 112 (inclusiv demnitarul), 86 sunt posturi efectiv ocupate (ceea ce reprezintă circa 77% din total), iar 26 sunt posturi vacante sau temporar vacante.

Situația posturilor în anul 2011

Număr maxim de posturi	Număr posturi ocupate	Număr posturi vacante
112	86	26

În anul 2011, din numărul total de angajați 86% sunt funcționari publici și 14% reprezintă personal contractual.

Din punct de vedere al studiilor absolvite circa 90% din personal este cu studii superioare, respectiv 77 de persoane. Din acestea 4 au doctoratul iar 16 persoane au absolvit programe de master.

Structura personalului după studiile absolvite

	număr
Studii superioare de lungă durată din care :	77
- doctorat	4
- masterat	16
Studii medii	9

Structura personalului pe grupe de vârstă scoate în evidență că ponderea cea mai mică o dețin persoanele tinere sub 30 de ani cu o pondere de 13% din total.

Structura personalului pe grupe de vârstă

Grupe de vârstă	Număr persoane
≤ 30 ani	11
31 – 40 ani	25
41 – 50 ani	21
≥ 51 ani	29

❖ Salarizarea personalului

În anul 2011, salarizarea personalului, precum și reîncadrarea acestuia, s-au făcut în conformitate cu Legea – cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu Legea nr.285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului remunerat din fonduri publice precum și cu Ordinul MMFPS și MFP privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Legii nr.285/2010.

❖ Perfecționarea și competența profesională

O prioritate a Comisiei Naționale de Prognoză a constat în integrarea personalului în procesele de formare profesională și de educație continuă, pentru a face față provocărilor actuale și viitoare.

În anul 2011, un număr de 17 salariați din Comisia Națională de Prognoză au absolvit programe de pregătire organizate cu sprijinul ANFP și a altor furnizori de pregătire profesională.

De asemenea în cadrul proiectului „Îmbunătățirea capacității instituționale, de evaluare și formulare de politici macroeconomice în domeniul convergenței economice cu UE a Comisiei Naționale de Prognoză” o activitate de bază o reprezintă **instruirea personalului în domeniul metodelor și tehnicilor de analiză și prognoză macroeconomică**. Pentru a putea realiza analize și prognoze, pentru a putea formula și implementa politici, în contextul aderării României la zona euro, al evaluării efectelor instrumentelor structurale asupra economiei românești (mid-term review) dar și al pregătirii pentru noul ciclu de programare financiară este nevoie de personal bine pregătit, care să cunoască și să aplice cele mai noi tehnici de analiză și prognoză.

În trimestrul IV 2011 toți salariații din direcțiile de specialitate ale CNP, inclusiv cei care-și desfășoară activitatea în teritoriu, au participat la **cursurile de econometrie** organizate la sediul instituției.

2. Activități și rezultate ale Comisiei Naționale de Prognoză

2.1 Elaborarea de scenarii pe termen scurt, mediu și lung

Obiectivul principal al activității Comisiei Naționale de Prognoză îl reprezintă oferirea de **scenarii de dezvoltare pe termen scurt, mediu și lung** cu un grad ridicat de predictibilitate.

Prognoza pe termen scurt, respectiv evoluțiile lunare ale unor indicatori macroeconomici, se realizează ca etapă pregătitoare a prognozelor pe termen mediu.

Totodată, s-a dezvoltat – atât ca sferă de analiză, cât și din punct de vedere al prezentării – **o prognoză trimestrială pentru activitatea industrială bazată pe o anchetă de conjunctură proprie**, desfășurată la agenții economici din industrie. Specific, este faptul că ancheta de conjunctură a Comisiei Naționale de Prognoză, spre deosebire de cele ale

Institutului Național de Statistică și Băncii Naționale Române, se bazează pe evaluări cantitative, ceea ce permite proiecția evoluției trimestriale a indicatorilor macroeconomici.

Aceasta are la bază un eșantion principal de 545 agenți economici reprezentând rezultatul unei rate de sondaj de 13,5% și furnizând o rată de acoperire de peste 70%. Chestionarul folosit asigură evidențierea tendințelor de manifestare a unui număr de 14 indicatori în cadrul sectorului industrial.

Datele și informațiile obținute sunt utilizate în cadrul modelului economico-matematic de prognoză trimestrială în domeniul industriei, care oferă ca rezultată dinamica principalilor indicatori: producție, productivitate, cerere, stocuri.

Prognoza pe termen mediu, reprezintă activitatea principală, aceasta constituind și baza pentru proiectele de buget.

În cadrul activității de prognoză, sunt elaborate 2 lucrări care cuprind proiecția principalilor indicatori macroeconomici pentru anul curent și următorii 4-5 ani cunoscute sub denumirile de **Prognoza de primăvară (în luna aprilie) și Prognoza de toamnă (în luna octombrie)** care sunt date publicității prin postarea pe site-ul www.cnp.ro. Acestea se realizează, de obicei, odată cu lucrările Comisiei Europene care elaborează prognoze pentru fiecare stat membru și pentru UE27 și Zona euro. În lunile martie și septembrie ale fiecărui an, se elaborează 2 variante preliminare ale celor 2 prognoze, cea din septembrie constituind cadrul macroeconomic pentru elaborarea legii bugetului.

De asemenea, în cadrul activității de prognoză este elaborată și prognoza cursului de schimb pentru diferite valute în vederea calculării prețurilor la medicamente, conform Ordinului Ministerului Sănătății nr. 75/2009 cu modificările și completările ulterioare.

Prognoza pe termen lung are în vedere un număr mai mic de indicatori, respectiv produsul intern brut, inflația, exportul, importul și balanța comercială, populația activă, numărul de salariați, câștigul salarial mediu brut. Principala prognoză pe termen lung are ca orizont final anul 2020. Derivat din aceasta, s-au realizat prognoze pe termen foarte lung respectiv până în 2030 și 2050.

Prognoza în profil teritorial este elaborată cu aceeași periodicitate ca și prognoza pe termen mediu și se referă atât la cele 42 de județe, cât și la cele 8 regiuni de dezvoltare.

La nivel de **regiune** se prognozează indicatori privind **creșterea economică** (produsul intern brut și valoarea adăugată brută pe ramuri, produsul intern brut pe cap de locuitor), **comerțul exterior** (importul și exportul de bunuri) și indicatori privind **forța de muncă** (populația ocupată, câștig salarial, număr de salariați, număr de șomeri, rata șomajului). La nivel

de **județ** prognozele includ același set de indicatori cu excepția valorii adăugate brute pe ramuri și a comerțului exterior.

Pe baza prognozei de primăvară 2011, CNP a realizat **Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial** până în 2014 – componentă a Planului de acțiuni pentru elaborarea Strategiei fiscal-bugetare.

CNP a realizat, la solicitarea unor firme de consultanță, lucrări referitoare la evoluția macroeconomică pe termen mediu 2011 – 2014, pentru municipiul București și pentru județul Constanța.

Un domeniu specific activității de previziune din cadrul CNP îl reprezintă **prognozele sectoriale**, care reprezintă un suport informațional pentru ministerele de ramură, dar și pentru elaborarea prognozei generale. Dintre prognozele sectoriale realizate sunt de remarcat:

- Prognoza echilibrului energetic;
- Prognoza producției și consumului de energie electrică;
- Prognoza evoluției producției industriale pe activități și ramuri CAEN;
- Prognoza comerțului exterior;
- Prognoza producției agricole;
- Prognoza activității de transport.

Concomitent cu activitatea de previziune propriu-zisă s-a introdus în activitatea CNP **obligativitatea evaluării periodice a corectitudinii prognozelor prin compararea acestora cu realizările în plan factual**. Această modalitate de lucru a permis identificarea categoriilor de indicatori care prezintă volatilitate, respectiv o incertitudine sporită datorită evoluției neașteptate a factorilor determinanți. Pe această bază s-au putut face aprecieri periodice asupra probabilității de atingere a țintelor anuale, precum și propuneri de măsuri pentru înlăturarea riscurilor și diminuarea vulnerabilităților.

Din analiza comparativă a conținuturilor prognozelor cu realizările a rezultat că prognoza are un grad ridicat de relevanță, chiar dacă la unii indicatori apar abateri (dar în pragul de probabilitate acceptat pe plan internațional).

Consiliul fiscal a apreciat pozitiv cadrul macroeconomic propus de Comisia Națională de Prognoză. Astfel, în opinia formulată privind Strategia fiscal-bugetară 2012-2014 se declară faptul că “Având în vedere informațiile disponibile în momentul de față, Consiliul fiscal apreciază, în general, drept realiste proiecțiile macroeconomice avute în vedere la construcția SFB 2012-2014”.

2.2 Elaborarea documentelor programatice

O activitate de importanță deosebită a reprezentat-o participarea la elaborarea și actualizarea anuală a documentelor programatice pe care România trebuie să le pregătească în calitate de țară membră, precum și la elaborarea strategiilor naționale.

CNP a fost responsabilă, așa cum este prevăzut în Planul de acțiuni pentru elaborarea Strategiei fiscal bugetare, cu următoarele domenii de acțiune:

- Prezentarea și analiza datelor preliminare vizând principalii indicatori macroeconomici și sociali și prognoza acestora pentru perioada 2012 - 2014.
- Estimarea indicelui prețului de consum și cursului de schimb al monedei naționale pe termen mediu.
- Elaborarea și prezentarea prognozei macroeconomice în profil teritorial.

În baza acțiunilor întreprinse, CNP a elaborat capitolul 2 din Strategia fiscal-bugetară în perioada 2012 - 2014 privind cadrul macroeconomic, respectiv:

- Evoluții și tendințe privind mediul economic internațional.
- Evoluții macroeconomice recente ale economiei românești.
- Prognoze macroeconomice pe termen mediu (2012 - 2014).
- Comparație cu prognozele Comisiei Europene.
- Riscuri ale prognozei.

CNP a participat la elaborarea Raportului privind bugetul de stat pe anul 2012, respectiv cu capitolele privind: contextul economic internațional; evoluții și tendințe macroeconomice interne în anul 2011; cadrul macroeconomic intern în anul 2012; prognoza macroeconomică în perioada 2013-2015.

Programul de Convergență reprezintă un program multianual care fundamentează și evidențiază calitatea și consistența politicilor macroeconomice de creștere și stabilitate economică și bugetară, dar și a perspectivelor de convergență reală și nominală a statelor membre care nu au aderat la moneda euro. Capitolele aflate în responsabilitatea CNP din Programul de Convergență 2011 – 2014 au fost:

- Scenariul macroeconomic care a cuprins: ipoteze privind economia la nivel global; evoluții macroeconomice recente în România; evoluții ciclice, respectiv estimarea PIB potențial; scenariul de dezvoltare pe termen mediu; balanțe sectoriale.

- Comparația cu varianta precedentă a Programului de convergență.
- Riscuri privind evoluția economiei românești pe termen mediu.

Programul Național de Reforme (PNR) evidențiază reformele pe care Guvernul României și-a propus să le promoveze, cu prioritate în perioada 2011 – 2013, și oferă cadrul de integrare a politicilor pe mai multe paliere - macroeconomie, microeconomie, ocuparea forței de muncă - într-un program coerent de reforme. Comisia Națională de Prognoză a fost responsabilă cu domeniul macroeconomic și, în acest context, a fundamentat cadrul macroeconomic 2011-2014 . PNR a fost transmis la CE în luna aprilie, o dată cu Programul de Convergență.

În decembrie 2011, CNP a elaborat contribuția sa la actualizarea cu cele mai recente evoluții economice a Raportului anual 2011 privind implementarea Programului Național de Reformă 2011 – 2013.

În vederea elaborării Strategiei Energetice a României pentru perioada 2011-2035 s-a elaborat prognoza echilibrului energetic (resurse de energie primară), prognoza anuală privind importurile și exporturile de hidrocarburi, a consumului pe categorii de consumatori pentru gaze naturale și pentru țiței, balanța energiei electrice pentru perioada 2011-2035.

Comisia Națională de Prognoză este implicată în monitorizarea realizării măsurilor din Planul de acțiuni pentru implementarea *Pactului Euro Plus* (PEP) care se axează, în principal, pe domeniile care țin de competența națională și sunt esențiale pentru îmbunătățirea competitivității și evitarea înregistrării unor dezechilibre macroeconomice dăunătoare. Cei patru piloni ai pactului sunt: promovarea competitivității, a ocupării forței de muncă, consolidarea sustenabilității finanțelor publice, precum și a stabilității financiare. În acest context, CNP a participat la realizarea raportului intermediar privind stadiul de implementare a PEP.

CNP a elaborat și actualizat, cu cele mai recente realizări macroeconomice, capitolul privind economia românească din cadrul Prospectului de emisiune pentru euroobligațiunile pe care MFP a intenționat să le emită pe piețele financiare de capital.

2.3 Perfecționarea metodelor și tehnicilor de previziune; extinderea modelării ca metodă de previziune

În acest context, este de subliniat că cele două prognoze anuale oficiale (Prognoza de primăvară și Prognoza de toamnă) se realizează în colaborare cu experții DG ECFIN (Comisia Europeană), care la rândul lor realizează o prognoză proprie pentru România, ca de altfel pentru toate statele membre. Aceste prognoze se dezbat de două ori pe an în ședințe publice la Bruxelles. Printr-o colaborare deosebită cu experții CE s-a reușit nu

numai convergența sporită a prognozelor, dar și o evaluare realistă a evoluției economiei românești.

Principalele rezultate în perfecționarea activității de prognoză vizând:

➤ **Activități de armonizare a metodelor și tehnicilor de prognoză cu cerințele Uniunii Europene** printre care:

- Perfecționarea calculului produsului intern brut potențial care se realizează printr-un model ce utilizează funcția de producție, în concordanță cu metodologia recomandată de Comisia Europeană prin Raportul Comitetului de Politică Economică privind output-ul potențial și output-gap;
- Calculul costului unitar cu forța de muncă, real și nominal, în conformitate cu metodologiile utilizate în Uniunea Europeană.

➤ **Extinderea sferei de analiză și prognoză macroeconomică:**

- Analize și perspective economice pe județe și regiuni, cuprinzând poziția județului în economie și regiune, economia județului, starea infrastructurii rutiere, situația financiară a societăților comerciale, demografia întreprinderilor și perspective de dezvoltare;
- Analiza privind demografia întreprinderilor – intrarea și ieșirea lor de pe piață – care arată că într-o perioadă mai dificilă, pot apărea mai multe ieșiri de pe piață, dar important este ca soldul mișcării firmelor să fie pozitiv.

2.4 Studiile de analiză și impact

O activitate importantă a CNP o reprezintă studiile de analiză și impact macroeconomic: impact asupra producției de bunuri și servicii, impact asupra nivelului prețurilor, impact asupra volumului importurilor și exporturilor, impact asupra ratei de ocupare a forței de muncă și asupra ratei șomajului, impact asupra mediului concurențial.

HG nr. 775/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de formulare, monitorizare și evaluare de politici publice la nivel central prin care se cere ministerelor să formuleze propuneri de politici publice într-un format specific pentru toate actele juridice importante înainte de elaborarea acestora, precum și HG nr.1361/2006, privind conținutul instrumentului de prezentare și motivare a proiectelor de acte normative supuse aprobării Guvernului, instituie obligativitatea efectuării analizei de impact ex - ante pentru politicile publice. În concordanță cu aceste acte, prin lege, CNP are atribuția de a efectua analize de impact în domeniul economic și social.

CNP, fiind o instituție complexă, joacă un rol important în evaluarea impactului (studii de caz, etc.) datorită prognozelor sale sectoriale utile, care completează rolul deja recunoscut al analizelor de expert.

Printre studiile de impact realizate se evidențiază:

- Impactul economic și social al propunerii legislative privind taxa de solidaritate aplicată instituțiilor financiare și instituțiilor de credit, în corelare cu impactul fiscal;
- Impactul asupra veniturilor bugetare în 2011 a plății trimestriale a impozitului pe venit și CAS de către microîntreprinderi;
- Impactul creșterii prețului gazelor naturale livrate la agenții economici asupra prețurilor de consum;
- Impactul macroeconomic al introducerii unor măsuri pentru favorizarea înființării holdingurilor.

De asemenea, în cursul anului 2011 s-au elaborat în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză o serie de studii cu caracter de noutate. Dintre aceste studii pot fi menționate:

- Prognoza veniturilor și cheltuielilor populației din regiunea Sud-Est;
- Produsul intern brut potențial al României pe termen lung;
- Structura produsului intern brut pe termen lung;
- Turismul în perioada 2011 – 2012;
- Contribuția factorilor și a activităților la creșterea economică în anul 2012;
- Intensitatea tehnologică a exporturilor în anul 2012.

2.5. Buletinul „Realizări și perspective”

Trimestrial, se editează **Buletinul „Realizări și perspective”** care cuprinde articole elaborate de specialiști din cadrul Comisiei sau de experți colaboratori. De asemenea, tehnoredactarea și aducerea la starea *bun de tipar* se face în cadrul Comisiei. Cheltuielile ocazionate de realizarea acestui buletin sunt din bugetul Comisiei Naționale de Prognoză, acesta difuzându-se gratuit instituțiilor, organizațiilor sau persoanelor interesate și care lucrează în domeniu.

2.6. Colaborare inter-instituțională

CNP are o bună colaborare inter-instituțională cu instituțiile de profil. În acest sens, este de remarcat participarea ca membru în următoarele organisme:

- Comitetul interministerial pentru coordonarea integrării domeniului protecției mediului în politicile și strategiile sectoriale la nivel național;
- Comitetul Economic și Social;
- Grupul de lucru pentru Strategia Europa 2020 (GLSE);
- Comisia Națională pentru Populație și Dezvoltare;
- Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social;
- Grupul tehnic de lucru, constituit la inițiativa MMFPS, respectiv a INS, pentru analiza posibilităților de exploatare a datelor din surse administrative și a necesității reconcilierii datelor din surse statistice cu cele din surse administrative pentru uniformizarea sferei de cuprindere a indicatorilor statistici privind numărul de salariați.
- Grupul de lucru inter-instituțional pentru Viitorul Politicii de Coeziune, constituit la inițiativa MFP.
- Consiliul Național pentru Competitivitate (CONACO), organism înființat ca platformă de dialog autentic public, care funcționează pe baza parteneriatului public-privat în vederea realizării Strategiei României de Competitivitate 2020. CNP a elaborat două lucrări, privind stabilitatea macroeconomică și structura ocupării în România, care se găsesc pe site-ul www.conaco.ro.

În baza HG nr. 486/2004, Comisia Națională de Prognoză este reprezentată, din partea sectorului public, în Consiliul de Export, care are ca obiectiv armonizarea strategiilor sectoriale, intersectoriale și regionale cu Strategia Națională de Export, precum și la stabilirea obiectivelor și priorităților în domeniul exportului.

În funcție de agenda reuniunilor, Comisia Națională de Prognoză a elaborat diferite lucrări de analiză pe grupe de mărfuri a balanței comerciale, în special a exporturilor, prognoze privind exportul de bunuri pentru semestrul II 2011 și pentru anul 2012.

De asemenea, CNP are relații de colaborare cu organisme de previziune din alte state europene, precum, Biroul Federal al Planului – Belgia și Institutul de Analiză și Dezvoltare Macroeconomică – Slovenia.

În acest context este de subliniat că CNP face parte din comitetul de organizare al Conferinței de Evaluare Economică pe Termen Mediu (CMTEA). Conferința de Evaluare Economică pe Termen Mediu (CMTEA) reprezintă un forum economic european dedicat analizei și previziunii

macroeconomice. Tradiția acestei conferințe este foarte lungă, prima ediție având loc în 1968 la Paris. Conferința are ca principal obiectiv evaluarea dezvoltării economice a țărilor din Uniunea Europeană și reunește specialiști din cadrul organismelor naționale de planificare și previziune, dar și reprezentanți ai principalelor organizații economice internaționale: Comisia Europeană, Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială, Banca Centrală Europeană, OCDE.

3. Activitatea de audit intern

În anul 2011, activitatea de audit intern s-a desfășurat conform planificării anuale aprobate de președintele CNP, în conformitate cu prevederile Legii nr.672/2002 privind auditul public intern, cu modificările și completările ulterioare și Ordinului MFP nr. 252/2004 pentru aprobarea Codului privind conduita etică a auditorului intern și ale normelor specifice privind activitatea de audit public intern în CNP.

Fundamentarea Planului de audit intern s-a realizat pe baza analizei riscurilor asociat diferitelor structuri, activități, proiecte. Au fost prevăzute misiuni de audit la Direcția generală de analize și prognoze globale și la Direcția economică, administrativ, juridic și resurse umane. Acțiunile misiunii de audit se înscriu în obiectivele generale de aliniere a practicii auditului intern din CNP la standardele de audit, intern și internațional. Trebuie identificate evenimentele care pot afecta realizarea obiectivelor și care constituie riscuri. Riscurile, concluziile și recomandările se referă, în principal, la îmbunătățirea funcționării sistemului de control managerial intern.

Comparativ cu anul 2010, în anul 2011 s-a înregistrat o îmbunătățire calitativă a rapoartelor de audit intern, s-au identificat puncte slabe în activitatea structurilor auditate, care au fost urmate de recomandări, concomitent cu o îmbunătățire a activității de control intern/managerial în majoritatea structurilor.

Fiecare misiune efectuată de auditor se încheie cu un raport de audit, în care se enunță punctele slabe identificate în sistem și se formulează recomandări, raport care este apoi avizat de Președintele CNP. Toate recomandările au fost implementate sau sunt în curs de implementare. Președintele CNP a dispus măsuri, având în vedere recomandările din rapoartele de audit intern, în scopul eliminării punctelor slabe constatate de misiunile de auditare.

S-a acordat și continuă să se acorde o atenție tot mai mare etapei de documentare a misiunii de audit, a cadrului normativ și procedural, astfel încât să poată fi abordate problemele importante, cu riscuri și impact major asupra instituției, iar recomandările să conducă la îmbunătățirea sistemului de control managerial intern.

Recomandările din rapoartele de audit au un rol de prevenire a eventualelor dereglări ale activității, contribuind astfel la dezvoltarea performanței de management, ele punând un accent deosebit pe cunoașterea și identificarea principalelor riscuri.

4. Prioritățile anului 2012

1. Continuarea activităților proiectului „Îmbunătățirea capacității instituționale, de evaluare și formulare de politici macroeconomice în domeniul convergenței economice cu UE a Comisiei Naționale de Prognoză”

- **Perfecționarea macromodelului Dobrescu al economiei românești**
- **Actualizarea modelului HEROM**
- **Instruirea personalului** în domeniul metodelor și tehnicilor de analiză și prognoză macroeconomică prin **cursurile de modelare macroeconomică** ce îmbină armonios aspectele teoretice cu cele aplicative, pe o tematică vastă ce include: modele de creștere economică (Harrod-Domar, Solow, Ramsey-Cass-Koopmans, modele de tip AK), modelarea ciclului economic, modelul dinamic al echilibrului general, modelarea anticipărilor economice, modele de tip IS-LM (modele Keynesiste și neo-Keynesiste), modele utilizate pentru fundamentarea deciziilor în domeniul finanțelor publice, modele macroeconomice de fundamentare a politicilor macroeconomice, modele dinamice de echilibru general stochastic (DSGE).
- **Amplificarea activității de elaborare de studii** din sfera de activitate a Comisiei Naționale de Prognoză pentru a veni în sprijinul fundamentării prognozelor pe termen mediu și lung, precum și pentru a putea identifica riscurile asociate propunerilor de politici formulate, la care CNP contribuie.

Principalele domenii reprezentative pentru care se vor elabora studii sunt următoarele:

- fundamentarea poziției României în cadrul deciziilor la nivelul UE și a prognozelor privind țintele naționale: piața forței de muncă, schimbări climatice, mediul de afaceri, reformă bugetară, sistemul de pensii; decalajele urban-rural, factorul demografic, dezvoltarea regională durabilă.

În cadrul studiului privind piața forței de muncă se vor evidenția măsurile ce trebuie luate pentru stimularea ocupării și creșterea contribuției factorului uman la dezvoltarea economică și îmbunătățirea convergenței reale. Totodată, studiul urmează să aloce – în concordanță cu liniile directoare europene – un spațiu important participării tinerilor la piața muncii.

Scopul studiului privind schimbările climatice este să furnizeze o analiză profundă și obiectivă a impactului reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră atât asupra economiei românești, cât și asupra populației. Totodată, studiul va trebui să ofere, pe baza evaluării, o estimare a necesarului financiar pentru atingerea obiectivului fără a fi afectată creșterea economică și fără a pune în dificultate dezvoltarea durabilă.

Studiul referitor la mediul de afaceri va furniza o analiză profundă și obiectivă a contribuției IMM-urilor la creșterea economică. Studiul va trebui să releve contribuția reală a sectorului IMM-urilor la creșterea economică prin combinarea surselor statistice și abordarea sectorului atât din punct de vedere juridic, cât și economic. De asemenea, studiul va analiza contribuția IMM-urilor la crearea produsului intern brut pe sectoare de activitate și clase de mărime, distribuția teritorială a IMM-urilor pe clase de mărime și sectoare de activitate pentru a surprinde gradul de specializare a regiunilor.

Studiul referitor la reforma bugetară va include o analiză profundă și obiectivă în prioritizarea politicilor UE privind procesul de revizuire a bugetului comunitar. Studiul va realiza o analiză cantitativă și calitativă a evoluției politicilor comunitare prioritare pentru România, pe termen mediu 2014-2019 și lung după 2019, care să stea la baza fundamentării și formulării poziției naționale în ceea ce privește direcțiile de reformă a bugetului Uniunii Europene în concordanță cu nevoile și prioritățile României. Totodată, va evalua propunerile de reformă a politicilor comunitare prioritare pentru România, comparativ cu celelalte state membre, în contextul dezbaterilor europene privind revizuirea bugetului UE și analizelor naționale privind reforma acestor politici.

Studiul privind sistemul de pensii va oferi o evaluare pe termen lung a reformei pensiilor, o prognoză demografică care va fi utilizată de CNP pentru prognoza forței de muncă și a numărului de contribuabili.

- evaluarea progreselor, în cadrul procesului de monitorizare a implementării Programului Național de Reforme: cercetare-dezvoltare, energie, industrie, agricultură.

Pornind de la premisa că o activitate de cercetare-dezvoltare și inovare privată, bazată pe relații contractuale și concurențiale asigură nu numai atragerea finanțării private dar permite și îmbunătățirea calității cercetării, studiul referitor la cercetare-dezvoltare va trebui să ofere soluții pentru dezvoltarea cercetării private și eventual pentru restructurarea rețelei instituționale publice. Pentru a oferi suport prognozei sectoriale dar și celei

macroeconomice, studiul va oferi și o evaluare globală a contribuției cercetării-dezvoltării și inovării, în general, la crearea produsului intern brut.

Studiul în domeniul energetic va trebui să ofere, pe de o parte, o evaluare macroeconomică a investițiilor necesare sectorului energetic, iar pe de altă parte, măsura în care această destinație oferă premise pentru o creștere sustenabilă. Pornind de la caracterul limitat al formării brute de capital fix, dată de ritmul de creștere economică și de restricția deficitului de cont curent, studiul trebuie să ofere un răspuns fundamental la întrebarea: investițiile pentru modernizarea economiei sunt mai eficiente decât cele pentru capacități energetice? Studiul evaluează posibilitățile de creștere a eficienței energetice prin modernizare structurală și investiții în producția de bunuri și servicii, astfel încât prognoza echilibrului bugetar dar și a utilizării PIB să fie mai bine realizată.

Studiul privind politica industrială va trebui să analizeze și să indice posibilitățile de menținere și dezvoltare a fluxului investițional care să ducă la modernizare tehnologică și inovare, procese care vor determina înnoirea și îmbunătățirea permanentă a proceselor și produselor industriale.

Studiul privind sectorul agricol va identifica modalități de stimulare a concentrării agricole prin stimulente negative, de genul impozitării terenurilor (în România se practică unele din cele mai mici impozite pe terenurile agricole) sau neacordării de subvenții celor care nu-și lucrează pământul (în occident, subvențiile pentru aceștia au loc într-un context de supraproducție și de balanță comercială excedentară cu produse agricole).

- evaluarea progreselor în domeniul Programului de Convergență: convergență reală, Mecanismul Ratei de Schimb II (MRS II).

Scopul studiului referitor la convergență reală este să furnizeze o analiză profundă și obiectivă a creșterii contribuției comerțului exterior la realizarea convergenței reale. Studiul este destinat a prezenta perspectivele pe termen lung ale comerțului exterior de bunuri și servicii și impactul acestuia asupra echilibrelor macroeconomice. De asemenea, este necesar a se evidenția modificările structurale astfel încât să crească valoarea adăugată a produselor exportate, precum și contribuția cererii externe la realizarea convergenței reale. De aceea, analiza cuprinsă în acest studiu trebuie să acopere o evaluare comparativă cu alte state membre UE. Selecția statelor membre trebuie justificată din punct de vedere al analogiei cu situația din România, punându-se accent pe țările central și est europene.

Studiul privind mecanismul MRS II va trebui să extindă și să completeze analizele privind rata de schimb reală bazată un coș implicit de monede (respectiv dolarul SUA și Euro, incluse în coșul de monede proporțional cu ponderile acestora în comerțul bilateral) cu analize ale ratei de schimb efective, inclusiv monedele principalilor parteneri comerciali. Analiza experiențelor altor state poate reprezenta un ghid pentru a se evita

unele din greșelile acestora apărute în procesul de atingere a criteriilor de convergență reală și nominală, dar și pentru a se identifica măsurile adecvate din mix-ul de politici ce trebuie implementate în vederea pregătirii intrării României în sistemul MRS II.

2. Continuarea perfecționării metodelor și tehnicilor de previziune între care extinderea modelării constituie o prioritate. Astfel, așa cum s-a menționat anterior, în cadrul proiectului s-a urmărit:

- **Perfecționarea macromodelului Dobrescu al economiei românești, care** presupune actualizarea bazei de date, reconsiderarea sistemului actual de ecuații comportamentale și contabile, testarea și validarea unei noi versiuni operaționale. Aceasta va ține seama atât de concluziile rezultate din simulările efectuate pe versiunea 2005, cât și de nevoile suplimentare de calcul ale Comisiei Naționale de Prognoză. Varianta 2005 a inclus mărimi foarte agregate cu privire la veniturile și cheltuielile bugetului general consolidat. Versiunea următoare va detalia acest bloc, ținând cont și de procedurile de programare ale Ministerului Finanțelor Publice.
- **Actualizarea modelului HEROM** - modelul HEROM reprezintă varianta adaptată a modelului HERMIN, care analizează impactul fondurilor structurale asupra dezvoltării economice, specifice fiecărei țări. Proiectul își propune actualizarea conceptuală a variantei actuale prin actualizarea bazei de date și redefinirea sistemului de ecuații.

Organigrama

Numărul maxim de posturi: 111
Exclusiv demnitarul

Structura organizatorică a Comisiei Naționale de Prognoză

